

1. møde

Tirsdag den 3. oktober 1972 kl. 12.

Aldersformanden (Horn): Høje ting, mødet er åbnet.

I henhold til grundloven er folketinget i dag trådt sammen til sit første møde i det nye folketingsår.

Som det medlem, der længst har haft sæde i tinget, påhviler det mig at lede valget af tingets præsidium og tingssekretærer.

Til tingets valg af medlemmer til udvalg, kommissioner og hverv er anmeldt følgende valggrupper: en gruppe på 89 medlemmer: socialdemokratiet, socialistisk folkeparti samt Johan Nielsen og Knud Hertling, en gruppe på 31 medlemmer: det konservative folkeparti, en gruppe på 30 medlemmer: venstre, og en gruppe på 27 medlemmer: det radikale venstre.

I henhold til gruppernes indstilling er til formand valgt *Skytte*, til første næstformand *Grete Hækkerup*, til anden næstformand *Hanne Budtz*, til tredje næstformand *From* og til fjerde næstformand *Morten Lange*.

I henhold til forretningsordenen skal der endvidere i dette møde vælges 6 tingssekretærer. Ifølge gruppernes indstilling er hertil valgt følgende medlemmer: *K. J. Mortensen*, *Søren B. Jørgensen*, *Arne Larsen*, *Bo Kristensen*, *Kofoed* og *Ole Vig Jensen*.

Tinget er hermed sat.

I håbet om, at det høje ting vil have vilje og styrke til på gårsdagens baggrund at øve sin gerning med værdighed, beder jeg den højtbærede formand overtage formandspladsen.

Formanden: Jeg takker for den tillid, som tinget har vist mig ved at genvælge mig til

at lede arbejdet. Jeg skal bestræbe mig på efter bedste evne at opfylde de pligter, der påhviler mig som tingets formand.

Først har jeg den glæde på tingets vegne at udtale et hjerteligt velkommen til Hendes Majestæt Dronning Margrethe, til Hans kongelige Højhed Prins Henrik og Hendes Majestæt Dronning Ingrid samt til repræsentanter for højesteret, der som folketingets gæster overværer tingets første møde i det nye folketingsår. Hjertelig velkommen.

Jeg giver herefter ordet til statsministeren, for at han kan give tinget den i grundlovens § 38 omhandlede redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger.

Statsministeren (J. O. Krag): Deres Majestæt, hr. formand, høje ting.

Det danske folk traf i går en historisk beslutning. Med 1.954.054 ja-stemmer, svarende til 57 pct. af de stemmeberettigede, og 1.126.095 nej-stemmer, svarende til 32,8 pct., blev folketingets beslutning om dansk tilslutning til EF godkendt. Hermed er den danske regerings underskrift af EF-traktaterne den 22. januar 1972 i Bruxelles endegyldigt bekræftet. Danmarks medlemskab af De europæiske Fællesskaber træder i kraft den 1. januar 1973.

Midt i tilfredsheden med bekræftelsen af det danske folks ja til fortsat deltagelse i det europæiske samarbejde er det en skuffelse, at den norske folkeafstemning gav et negativt udfald. Det øger vort nordiske ansvar at være det eneste nordiske land i EF, og vi vil se det som en særlig forpligtelse at søge at bistå Norge til at overvinde de vanskeligheder, som den norske folkeafstemning må ventes at påføre landet.

Det nordiske samarbejde kan og skal i øvrigt fortsættes og videreudvikles under

[Statsministeren.]

de nye vilkår, og jeg skal allerede på dette tidspunkt understrege regeringens ubetingede vilje hertil. Allerede på det forestående nordiske statsministermøde i november vil der blive lejlighed til en grundig drøftelse af det fremtidige nordiske samarbejde.

Også for Europa er fællesmarkedets udvidelse en historisk begivenhed. Det gælder først og fremmest Storbritanniens medlemskab. Den engelske Kanal har i århundreder været en af de mest afgørende geografiske skillelinjer på Europakortet. Fra den spanske Armada, over Napoleons nederlag, der rev Danmark med i faldet, til to verdenskrige i vort århundrede har skellet mellem det britiske ø-rige og fastlandet været skæbnebestemmende. Det er det skel, der nu forvandles til et bindeled, og et nyt kapitel i Europas historie tager sin begyndelse: samarbejdets kapitel.

De nordiske landes deltagelse i Europas nye tilværelse er for os af fundamental betydning, og Europas statsmænd og regeringer har lagt vægt på at få de nordiske lande med. Specielt for Danmarks vedkommende har man allerede for år tilbage fremhævet den kendsgerning, at vi både er et nordisk land og en kontinentaleuropæisk nation. Vor historie understreger begge egenskaber, og vor opgave i de år, der kommer, vil være at forene disse to egenskaber i en nordisk og en europæisk politik.

Hvad vil vi i den store europæiske sammenlutning? Det vil være en misopfattelse at tro, at vor bevæggrund kun skal søges i de økonomiske fordele og dermed de øgede muligheder for, at det danske folk kan leve et materielt godt liv. Det vil vi også, og der skal ikke herske nogen tvivl om, at befolkningen i går traf den i denne henseende rigtige beslutning. Den situation, vi måtte se i møde, hvis vi ikke var blevet medlem af EF, ville have stillet os alle over for hårde

kendsgerninger af den mest ubehagelige art, og vi havde fra regeringens side måttet forelægge folketinget forslag til beslutninger, som intet dansk hjem og ingen dansk arbejdsplads ville have været uberørt af. Dette uanset at vi ville have ført en politik, der bevidst havde friholdt den dårligst stillede del af landets befolkning i videst mulig grad. Nu er det de positive muligheder, vi står over for. Det er ikke isolationens og indskrænkningernes skæbne, vi møder.

Hvad vil Danmark i De europæiske Fællesskaber? Vi vil hævde og videreudvikle demokratiet, folkestyret, som det fødtes på det europæiske kontinent, og som det udvikledes forskelligt efter nationernes og folkenes vilje og tanke. Denne styreform har efter vor opfattelse nået nogle af sine bedste resultater i Norden og i England. Med respekt for de bidrag, andre nationer har givet, vil vi se et folkestyret Europa, hvor i første omgang de parlamentarisk ansvarlige ministre og Ministerrådet har den afgørende rolle og i deres handlinger er kontrolleret af deres nationale parlamenter. Vi vil med udgangspunkt i en debat og en forhandling her i folketinget medvirke til en videreudvikling af Det europæiske Parlament og til en nyforhandling af dets opgaver og virkemåde.

Vi vil i det samarbejdende Europa virke for demokrati på alle samfundslivets områder. Lad os benytte det nye Europa til at skabe en verdensdel, der forener det bedste i den europæiske kultur fra det klassiske Hellas og Rom til det moderne, vi selv lever i. Samarbejdet giver os de bedste økonomiske og styringsmæssige muligheder for at skabe et samfund med en balanceret velfstandsudvikling, et samfund, hvor al diskrimination er afskaffet, og hvor der er skabt udviklingsmuligheder for den enkelte borger i en forening af socialistisk og liberal tæknings bedste elementer. Vi bygger videre på et samfund, som skaber et maksimum

[Statsministeren.]

af muligheder for individ og nation. Vi bygger videre på et kulturgrundlag, der har udviklet sig over årtusinder, og på et teknisk-økonomisk grundlag, der praktisk taget er nyskabt over årtier, og som vi ønsker skal være vor tjener.

Danmark er uden tvivl det af de nye medlemslande i EF, der har størst økonomisk fordel af udvidelsen. Det drejer sig om beløb, der er af milliard-størrelsesorden pr. år, og det vil, hvis vi selv har viljen til det og vil træffe de nødvendige beslutninger og yde de nødvendige ofre, gøre det muligt for os at skabe den ligevægt og sunde balance i Danmarks økonomi, som vi så længe har måttet savne. Vi har gennem den beslutning, de danske vælgere traf i går, fået nye muligheder. Vi skal under ansvar for fremtidens dom udnytte disse muligheder.

Som bekendt er der tre år, til Færøerne skal tage stilling til medlemskab af EF. Beslutningen herom må træffes af Færøernes hjemmestyre. Regeringen vil holde de færøske myndigheder orienteret om udviklingen i fællesmarkedet, således at den færøske afgørelse til sin tid vil kunne træffes på det bedst mulige grundlag.

For Grønlands vedkommende er spørgsmålet endeligt afklaret med udfaldet af folkeafstemningen, og regeringen tilsiger det grønlandske samfund sin fulde støtte til bestræbelserne for at sikre Grønlands fremtidige stilling inden for det udvidede EF.

Den videre udvikling af Fællesskaberne og disses forhold til den øvrige verden vil blive formet gennem et samarbejde på alle niveauer: fra regeringschefsmøder som det, der skal finde sted endnu i år, over udenrigsminister- og andre ministermøder til drøftelser i Europaparlamentet og på embedsmandsniveau. Sideløbende hermed vil der være meningsudvekslinger med organisations- og erhvervsrepræsentanter og med repræsentanter for andre samfundsgrupperin-

ger. Gennem alt dette og på tværs af de grænser, der så ofte århundrederne igennem har været blødende fronter, skal det nye Europa langsomt og på den stadig udvidede erfaringsbasis i nøje overensstemmelse med folkenes vilje finde sin form i fuld respekt for det enkelte lands — jeg vil gerne sige fædrelands — selvstændighed. Enigheden skal findes ved forhandling. I intet for et land land vigtigt anliggende vil det blive overstemt.

Vil denne udvikling gå så hurtigt, at vi alene på grund af farten bør nære ængstelse? Jeg tror det ikke. Jeg tror snarere, vi får bekymringer, fordi påtrængende fælles opgaver vil blive løst for langsomt, ikke for hurtigt. Mange eksempler fra Fællesskabernes hidtidige udvikling kunne gives på dette. Hvor Danmarks og Nordens interesser i den europæiske helhed tilsiger forhandling med hurtigt resultat, vil den danske regering virke herfor.

Vil den afgørelse, det danske folk traf i går, sætte varige, ja, måske bitre skel mellem tilhængere og modstandere? Det er ikke regeringens opfattelse. Regeringen føler sig overbevist om, at alle nu vil respektere den trufne afgørelse. Varig indbyrdes bitterhed er ingen dansk karakteregenskab. Vi har før skullet træffe afgørelser af stor rækkevidde — også afgørelser, der skabte skillelinjer i befolkningen. Jeg tænker bl. a. på grænsespørgsmålet efter anden verdenskrig og på jordlovsafstemningen. Resultatet blev aldrig en varig skillelinje eller bitterhed. Ja, visse af spørgsmålene, f. eks. jordlovene, er senere løst i enighed. Vi har i spørgsmålet om medlemskab af Fællesmarkedet på demokratisk vis forhandlet og diskuteret en stor afgørelse. Vi har fra begge sider været rede til at acceptere og leve med den anden parts synspunkt, hvis det blev det, flertallet besluttede. På regeringens vegne opfordrer jeg hele befolkningen til at medvirke til den bedst mulige udnyttelse af

[Statsministeren.]

de muligheder, flertallets afgørelse har givet os. Vor europæiske indflydelse vil vokse og dermed vort ansvar.

Vort medlemskab giver grundlag for en videreførelse af regeringens reformpolitik, og først og fremmest er der herved skabt grundlag for bevarelse af den fulde beskæftigelse.

Dette fører mig ind på en vurdering af landets økonomiske situation og på en omtale af de af regeringen påtænkte foranstaltninger. Lad mig, måske ubeskedent, men i forhold til udviklingen ikke uberettiget, begynde med lyspunkterne.

Samtidig med at vi har overvundet den beskæftigelseskrise, der en overgang i 1971 var udsigt til, er det lykkedes at nedbringe betalingsbalanceunderskuddet, sådan at der var ligevægt på den løbende betalingsbalance i første halvår. For året som helhed er der udsigt til, at underskuddet kan nedbringes til en størrelsesorden af ca. 1 milliard kr. mod mellem 3 og 4 milliarder kr. i hvert af de tre foregående år.

Som følge af denne udvikling har kronen hævdet sig overordentlig smukt under de urolige forhold, der har gjort sig gældende på de internationale valutamarkeder. Dette hovedindtryk rokkes ikke af usikkerheden op mod folkeafstemningen, der en kort overgang skabte uro på valutamarkedet. Medvirkende til stabiliseringen har været, at der er sket en kraftig konsolidering af vor gæld til udlandet, således som det også har været regeringens erklærede mål. I løbet af første halvår blev omfanget af de danske varekreditter i udlandet efter det for regeringen oplyste nedbragt med omkring en halv milliard kr.

Udviklingen i produktion og beskæftigelse giver grundlag for at antage, at samtidig med at den høje beskæftigelse er gen-

skabt, er der sket en mærkbar stigning i produktiviteten i erhvervene.

For bevarelse af de fremskridt, der er sket, er det af afgørende betydning, at erhvervenes konkurrenceevne fastholdes og styrkes. Arbejdsmarkedets organisationer har på dette område vigtige opgaver. Aftalerne mellem parterne har en betydelig indflydelse på samfundsøkonomien. Regeringen er overbevist om, at vi ved at respektere overenskomstparternes selvstændige funktioner i disse vigtige spørgsmål på den bedste måde sikrer en rolig og stabil udvikling på arbejdsmarkedet. Regeringen ønsker i denne forbindelse at fremhæve, at den sikkerhed for en uforstyrret produktionsgang i overenskomstperioden, der er skabt gennem det sæt af faglige regler og normer, der er udviklet på det danske arbejdsmarked, i sig selv er en faktor af væsentlig betydning for Danmarks internationale konkurrenceevne.

I de lønforhandlinger, der skal føres mellem staten og de statsansattes organisationer, vil der blive gennemført en centralisering. Det samme vil gælde forhandlingerne på de områder, hvor staten yder væsentlige tilskud til lønningerne. Der vil blive holdt løbende kontakt med de kommunale organisationer med henblik på en koordinering af lønudviklingen i stat og kommuner.

Med den markedspolitiske afklaring skulle en vigtig forudsætning for fornyet opgang i de erhvervsmæssige investeringer være tilvejebragt, og regeringen vil i sin erhvervs politik bidrage til, at disse muligheder kan realiseres. Dette stiller samtidig nye krav til den generelle økonomiske politik. En vigtig forudsætning for, at de nye muligheder kan udnyttes, er, at væksten i den øvrige indenlandske efterspørgsel i nogle år afdæmpes, således at den arbejdskraft og kapital, der er nødvendig for den erhvervsmæssige ekspan-

[Statsministeren.]

sion, er til rådighed, uden at den indre økonomi overbelastes. I denne sammenhæng spiller det offentlige udgiftspolitik en vigtig rolle.

Der er allerede for indeværende år gennemført ganske betydelige besparelser på statsbudgettet, især inden for bygge- og anlægsarbejder. Det er besluttet at foretage omfattende beskæringer af de udgiftsoverslag, som blev offentliggjort i marts. Gennem aftaler med kommunerne er der endvidere opnået en reduktion i de kommunale udgifter. Regeringen er imidlertid indstillet på at stille forslag om yderligere væsentlige besparelser for 1973-74, som det vil fremgå af finanslovsforslaget, og for de følgende år, idet dette som nævnt må anses for en afgørende forudsætning for, at der vil blive tilstrækkelige ressourcer til rådighed for den ønskelige omstilling i erhvervene og for opretning af betalingsbalancen.

De beslutninger, der på grundlag af regeringens forslag blev truffet af folketinget i september, vil ligeledes få stor indflydelse på denne udvikling. Målet med beslutningerne var på én gang at sikre den økonomiske ligevægt, der er bragt så mange ofre for at nå, og gennem en skatteomlægning at begrænse stigningen i den samlede indkomstbeskatning, herunder indkomstskatten til kommunerne. Det er regeringens opfattelse, at en meget høj marginalbeskatning kunne have påvirket villigheden til at gøre en arbejdsindsats og kunne have skabt et pres på priser og lønninger, der ville have vanskeliggjort overenskomstforhandlingerne.

Efter den linje, der er lagt af regeringen, kan vi se frem til, at der vil kunne skabes balance i både den indre og den ydre økonomi. Danmark nyder fortsat international låneværdighed og har, som før nævnt, forbedret forholdet mellem kortfristet valuta-gæld og valutareserve. Men den låntagning,

som har været nødvendig for skiftende regeringer gennem de senere år, vil på længere sigt hverken være ønskelig eller mulig.

Idet jeg i øvrigt henviser til den skriftlige del af redegørelsen, der forsøger en opgøring af de lovforslag, regeringen i øjeblikket kan forudse at fremsætte, skal jeg herefter omtale nogle hovedområder af den lovgivning, der vil komme til behandling i den nye folketingssamling.

Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber betyder for dansk erhvervsliv både en udfordring og en afgørende chance. Erhvervslivet har mødt tidligere økonomiske og handelspolitiske omskiftelser med stor dygtighed og tilpasningsevne, og erhvervsvirksomhedernes ledelser og medarbejdere har forstået at udnytte de muligheder, som de skiftende vilkår har frembudt. Regeringen har tillid til, at den nu forestående grundlæggende ændring i erhvervenes eksistensvilkår vil komme til at udgøre et fundament for den fortsættelse og styrkelse af erhvervslivets ekspansion, som den økonomiske vækst i så høj grad afhænger af.

Regeringen vil medvirke til, at de foreliggende muligheder for en dynamisk erhvervs-mæssig udvikling vil kunne udnyttes. Der vil blive gennemført en nødvendig modernisering af erhvervslovgivningen, og der vil blive truffet foranstaltninger til at muliggøre en forøgelse af den i de senere år for svage investeringsaktivitet. For at fremme de produktive investeringer vil der blive fremsat forslag om forbedrede afskrivningsregler for maskiner. Der vil tillige blive indført ret til fradrag af eller afskrivning på udgifter til forsknings- og forsøgsvirksomhed, og lignende forslag vil blive stillet med hensyn til udgifter af særlig betydning for foreningsbekæmpelse og for arbejdsmiljø.

[Statsministeren.]

Det er regeringen magtpåliggende at understrege, at disse erhvervspolitiske foranstaltninger bør ses som led i en større sammenhæng, som omfatter erhvervslivets forhold til det øvrige samfund og forholdet mellem virksomhedernes ejere og medarbejdere.

Jo mere vi fører en aktiv erhvervspolitik, des mere må vi understrege det ansvar, erhvervslivet har over for samfundet som helhed. Det bør komme til udtryk gennem en modernisering af aktieselskabslovgivningen og bank- og sparekasselovgivningen. De samfundsmæssige interesser, der knytter sig til pengeinstitutternes virksomhed, gør en samfundsrepræsentation i pengeinstitutterne rimelig.

Samtidig må vi lægge vægt på, at samarbejdsforholdene mellem arbejdsgivere og lønmodtagere tilpasses det moderne dynamiske samfund og dets krav. Det gælder både på det arbejdsretlige område og med hensyn til arbejderbeskyttelsen, hvor der er behov for en ny, bredere målsætning med henblik på at skabe øget sikkerhed, sundhed og trivsel på arbejdspladserne.

Men synspunktet rækker endnu videre. Der bliver i de kommende år behov for store investeringer i dansk erhvervsliv, og den politik på det økonomiske og erhvervsmæssige område, vi agter at føre, sigter direkte mod at muliggøre og fremme disse investeringer.

Regeringen lægger vægt på, at en øget investering ikke må medføre øget ulighed i formuefordelingen. Opsparing og investering må øges, men regeringen anser det for afgørende, at planerne om økonomisk demokrati samtidig virkeliggøres. Der må skabes basis for en mere ligelig formuefordeling og øget medindflydelse og medbestemmelse for lønmodtagerne. Også lønmodtagerne må have andel i kapitaltilvæksten i det danske samfund. Regeringen har konstateret, at

der er bred enighed om en demokratisering af ejendomsretten og om øget medbestemmelse, selv om der er forskellige opfattelser af, hvordan en sådan demokratisering skal gennemføres.

For regeringen er udbygningen af nærdemokratiet på de enkelte virksomheder noget væsentligt.

Det er afgørende, at alle lønmodtagere kommer til at deltage i en ordning med andel i ejendomsretten og kapitaltilvæksten og på en sådan måde, at man sikrer den enkeltes kapitalandel.

En særlig lovgivning om økonomisk demokrati vil være nødvendig for at sikre, at alle lønmodtagere får andel i kapitaltilvæksten. Også til løsning af den skattemæssige behandling af eventuelle fondsbidrag og fondsudlodninger vil lovgivning være påkrævet.

Regeringen vil i nær fremtid optage forhandlinger med de interesserede parter om en bred samfundsmæssig løsning af disse centrale problemer.

Også på det sociale område ønsker regeringen at anlægge et bredere sigte end det, der blot opfatter vor socialpolitik som en ambulancetjeneste for mennesker, der er kommet i nød af den ene eller anden grund. Vi opfatter det sociale syn som en stadig stræben efter at omsætte den øgede produktion i et bedre samfund med større tryghed, bedre udviklingsmuligheder, mere frihed for den enkelte.

Det er en selvfølge, at selve hovedhjørnen i dette sociale syn må blive en stadig stræben efter at fastholde den fulde beskæftigelse.

Men også boligpolitikken indtager en central plads i vor opfattelse af, hvad der er helstøbt og positiv socialpolitik. Boligen er betydningsfuld for den enkeltes sociale placering og for familiepolitikken. Den kan ikke betragtes løsrevet fra den større sociale sammenhæng.

[Statsministeren.]

I sidste folketingssamling måtte vi løse en række akutte boligpolitiske problemer. Regeringen vil nu lægge op til en langsigtet boligpolitik, og udviklingen har efter regeringens opfattelse vist, at der i denne politik bør anlægges en udpræget social linje. Vi vil stille efter en socialt afbalanceret skatte- og boligstøttepolitik for såvel ejerboliger som udlejningsboliger. Der må sikres en boligproduktion af tilstrækkeligt omfang og til en rimelig leje. Derfor må vi tilvejebringe finansieringsmuligheder, som tilgodeser disse hensyn, og vi vil i den forbindelse overveje, om disse formål eventuelt kan fremmes gennem anvendelse af indeksregulerede lån for boligbyggeriet. Målet må til stadighed være at sikre befolkningen, og især de svageste stillede befolkningsgrupper, rimelige muligheder for at bo under gode forhold.

Vi er i sidste samling kommet et langt skridt frem med gennemførelsen af dagpengereformen. Den udjævner skellet mellem arbejdere og funktionærer og er et første og vigtigt skridt på vejen frem mod en ligestilling mellem disse to store grupper af befolkningen.

I den kommende tid vil vi arbejde for yderligere at styrke borgernes stilling i det sociale sikkerhedssystem. Gennem oprettelse af en social ankestyrelse vil vi lette klageadgangen for borgerne, muliggøre en bedre social helhedsvurdering og sikre den størst mulige retssikkerhed i sociale sager. Vi lægger stor vægt på, at den sociale bistand er noget, der fremstår som en ret for alle borgerne. Vi vil derfor stille mod at effektivisere den sociale lovgivning, således at de sociale myndigheder i højere grad end hidtil får mulighed for at tilbyde bistand efter det behov, der foreligger i det enkelte tilfælde.

Det er regeringens mål, at undervisningsvæsenet i bredeste forstand udvikler sig til en organisk helhed, rummelig, uden blind-

gyder og uden unødige skranker. Vi må samtidig stille mod, at de ressourcer, samfundet anvender til uddannelse, udnyttes bedst muligt.

Det kan kun nås gennem en planlægningsvirksomhed, som omfatter alle former for uddannelse.

Dette indebærer først og fremmest, at vi afløser 1937-loven om folkeskolen med en lovgivning, der kan danne grundlaget for en skole, som fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling gennem varierede uddannelsstilbud, der hver for sig udgør et ligeværdigt grundlag for elevens fortsatte uddannelse. Kun ved at omforme folkeskolen i denne retning kan vi gøre den til et godt fundament for det uddannelsessystem, vi søger at opbygge, ligesom vi herved bringer folkeskoleuddannelsen på linje med grundprincipperne i bl. a. de erhvervsfaglige forsøgsuddannelser.

Folkeskolereformen må lægge vægt på et samarbejde mellem elever, forældre og lærere om udviklingen af et demokratisk skolemiljø.

Ud fra samme ønske om at give det enkelte menneske større indflydelse på udformningen af det nære miljø vil der blive fremsat ændringsforslag til skolestyrelsesloven med henblik på genfremsættelse i folketingssamlingen 1973-74.

Rummeligheden i uddannelsessystemet kan vi også forøge ved en udbygning af de korterevarende uddannelser, samtidig med at vi søger varigheden af de længere uddannelser begrænset. Det vil både lette presset på de langvarige uddannelser og give de uddannelsessøgende større valgmuligheder.

Det er fortsat regeringens hensigt over en bred front at støtte dansk forskning, der utvivlsomt også vil kunne modtage nye impulser ved forskningen inden for EF.

Der er for regeringen ikke nogen tvivl om, at Danmarks indtræden i EF vil stille os

[Statsministeren.]

over for betydelige opgaver på planlægningsområdet og give os langt større muligheder i forureningsbekæmpelsen og miljøpolitikken, end vi hidtil har haft. En lang række opgaver kan kun løses gennem samarbejde med andre lande, og fra dansk side vil vi i EF være aktive for at få disse problemer taget op til behandling.

Tidligere har vi drøftet planlægning og miljøbeskyttelse ud fra den synsvinkel, at reformer på dette område er nødvendige for at sikre vore efterkommere et godt miljø at leve i. I dag er situationen den, at det ikke alene er vore efterkommere, vi skal tænke på, men også os selv.

De nye muligheder for internationalt samarbejde på dette område er en yderligere grundelse for at gå videre efter de retningslinjer, der blev udstukket i regeringens første år.

Vi har et udtalt behov for at få samlet og forbedret den planlægning, som hidtil er sket i form af byplanlægning og anden planlægning. Gennem en oversigtlig og sammenfattende lands- og regionplanlægning må det sikres, at de enkelte dispositioner, der skal træffes, på forhånd er set i lyset af de mangfoldige samfundsmæssige synspunkter, der gør sig gældende. Ikke mindst må bevaringen af det åbne land og sikringen af rekreative arealer spille en stor rolle i den aktuelle situation, og der må gennem planlægningen søges opnået en sådan placering af industrien, at forureningen allerede derved begrænses i sine virkninger. Gennem en samlet landsplanlægning vil man også kunne modvirke den ulige fordeling af befolkning og erhverv i de enkelte dele af landet.

For at bekæmpe forureningen har regeringen foreslået en række konkrete initiativer og vil gå videre på samme realistiske måde. Samtidig vil man gøre et mere almindeligt fremstød baseret på principperne i det for-

slag til miljøbeskyttelseslov, der blev fremsat i sidste folketingssamling.

Regeringens reformer på planlægnings- og miljøområdet bygger på det princip, at det er de politiske myndigheder — folketing, regering, amtsråd og kommunalbestyrelser — der skal have ansvaret for planlægningen og miljøbeskyttelsen. Regeringen vil imidlertid også stille mod en øget medborgerindflydelse under planlægningen og mod det mål, at så mange afgørelser som vel muligt skal træffes lokalt inden for de rammer, der er fastlagt.

Jeg skal herefter vende mig til udenrigspolitikken.

Selv om De europæiske Fællesskaber i første række er et samarbejde om økonomiske problemer, er det i sig selv en udenrigspolitisk bedrift af format, at lande, der har kæmpet mod hinanden i to blodige verdenskrige, nu i en årrække har siddet sammen ved det europæiske forhandlingsbord.

Som medlem af De europæiske Fællesskaber vil Danmark fortsætte sin deltagelse i de udenrigspolitiske rådslagninger med fællesmarkedslandene. Disse udenrigspolitiske drøftelser ligger uden for traktaten og dens institutioner. Der er altså ikke på dette område tale om overnationale beslutninger. Regeringen finder disse drøftelser værdifulde, fordi de åbner nye muligheder for at gøre vore synspunkter gældende på centrale europæiske spørgsmål.

Gennem Danmarks deltagelse i fællesmarkedet bygges der også bro mellem de udenrigspolitiske drøftelser mellem fællesmarkedslandene og de regelmæssige udenrigspolitiske drøftelser i den nordiske kreds.

Regeringen vil på alle måder fortsætte arbejdet for fred og afspænding. Det vil som hidtil i høj grad ske gennem vort arbejde i FN, hvor vi bl. a. vil virke for et generelt

[Statsministeren.]

forbud mod kemiske våben, for et forbud omfattende alle atomprøvesprængninger og for en verdensnedrustningskonference. Det vil endvidere ske gennem aktiv deltagelse i de forberedende drøftelser til en konference om sikkerhed og samarbejde i Europa og i drøftelserne om gensidige og balancerede styrkereduktioner.

En særlig opmærksomhed i forbindelse med afspændingen i Europa knytter sig til de forhandlinger, der netop nu er i gang mellem de to tyske stater om en regulering af deres indbyrdes forhold, forhandlinger, der er en fortsættelse af Brandt-regeringens besluttsomme og resultatrige østpolitik. Det er regeringens agt i fortsættelse af disse forhandlinger at nå frem til en snarlig anerkendelse af DDR.

Den atlantiske alliance er stadig rammen om Danmarks sikkerhedspolitik. Regeringen ser ikke i øjeblikket noget alternativ til medlemskabet af NATO. Regeringen ønsker at understrege den atlantiske alliances dobbelte rolle som værn om vor sikkerhed og som udgangspunkt for en åben afspændingspolitik, først og fremmest over for Øst-europa.

Samtidig med, at der i Europa er tale om afspænding i højere grad end på noget andet tidspunkt siden anden verdenskrig, oplever vi desværre uden for Europa krige og kriser af alvorlig karakter.

Den ulykkelige og urimelige krig i Vietnam er stadig ikke bragt til afslutning. De voldsomme kamphandlinger og de amerikanske bombardementer af befolkningscentre i Nordvietnam har påført det vietnamesiske folk uhyre lidelser. Regeringen føler sig i overensstemmelse med dette tings flertal,

når den igen fordømmer disse amerikanske bombardementer. Det er regeringens standpunkt, at kun en politisk løsning, der sikrer det vietnamesiske folks frihed til selv at bestemme sin fremtid, kan føre til en varig fred for det hårdt prøvede folk. Regeringen forbereder en bistandsindsats i Vietnam efter den forhåbentlig snarlige afslutning på de blodige krigshandlinger.

Den omstændighed, at en meget stor del af verdens befolkning lever på eller under sultegrænsen og med meget begrænsede livsmuligheder i forhold til befolkningerne i vor privilegerede del af verden, udgør også en trussel mod en varig fred. Samarbejdet med udviklingslandene har derfor et dobbelt formål: dels og først og fremmest at bistå folk og stater verden over til at arbejde sig ud af denne nødsituation, dels at bidrage til fremme af en fredelig verdensudvikling gennem en formindskelse af kløften mellem rige og fattige lande.

Regeringen vender sig imod racisme, terrorisme og kolonialisme både i og uden for Europa.

Regeringen erkender, at De Forenede Nationer har svagheder og i mange tilfælde har vist sig magtesløs over for krige og kriser. Men regeringen betragter fortsat arbejdet i FN som en væsentlig del af dansk udenrigspolitik og vil arbejde for at styrke verdensorganisationen.

Selv om der i enkelte spørgsmål er afvigende opfattelser af udenrigspolitiske enkelthandlinger, vil regeringen fortsat arbejde for bred enighed om hovedlinjerne i dansk udenrigspolitik.

Uden at overvurdere et lille lands muligheder for at bidrage til løsning af de store udenrigspolitiske problemer må vi ikke und-

[Statsministeren.]

lade at gøre danske udenrigspolitiske synspunkter gældende i EF-kredsen, inden for den atlantiske alliance, i vore direkte drøftelser med landene i Østeuropa, i Asien, Afrika, Latinamerika og gennem forhandlingerne i FN.

Der forestår et travlt arbejdsår for folkettinget. Regeringen vil sætte stærkt ind på at medvirke til, at vi undgår den tidsmæssige ophobning af lovgivningsarbejdet, som vi så ofte har beklaget.

Regeringen opfordrer alle partier i folkettinget til at deltage i et bredt samarbejde om gennemførelse af den politik, hvis hovedelementer jeg her har skitseret. Behovet for samarbejde er blevet endnu større, efter at EF-afgørelsen nu er truffet. Regering og folketing har et stort ansvar, når det gælder om at sikre, at danske synspunkter og danske interesser kan få størst mulig bærekraft i EF-samarbejdet. Hertil kræves, at folkettinget til stadighed er orienteret om alle sider af EF-samarbejdet, så der fra de tidligste faser af en sags udvikling kan udstikkes retningslinjer for de danske ministre og embedsmænd. Med dette for øje vil regeringen foreslå markedsudvalget gjort permanent og dets stilling styrket.

De europæiske Fællesskabers udvikling er ikke fastlagt én gang for alle. Det fremtidige samarbejdsmonster og de opgaver, som vil blive taget op i EF, vil være bestemt af styrken af de forskellige sociale og politiske kræfter, der gør sig gældende i de enkelte medlemslande. I nært samarbejde med de kræfter i Europa, der har samme grundsyn, som har præget den økonomiske og politiske udvikling i Danmark, vil vi fra dansk side sætte stærkt ind på, at det bliver den progressive linje, jeg har skildret i indledningen til min redegørelse, der bliver den udslagsgivende. Befolkningens aktive tilslutning og medvirken hertil er en afgørende forudsæt-

ning for, at det kan lykkes. Det vil blive en prøvesten for folkestyrets formåen, om vi evner at tage denne udfordring op. Det kan bedst ske ved et samarbejde mellem alle partier her i folkettinget.

Danmark leve.

(Statsministerens opfordring besvaredes med et trefoldigt hurra).

Formanden: Statsministeren har ønsket at give en meddelelse til tinget.

Statsministeren (J. O. Krag): Jeg takker formanden for, at jeg får lov til at give en meddelelse til tinget.

Efter afstemningen i går er den parlamentariske situation uændret. Regeringen fortsætter. Derimod er det ikke nødvendigt, at statsministeren fortsætter. Jeg har længe ønsket at trække mig tilbage, og jeg vil benytte en gunstig lejlighed til at gøre det.

Jeg vil senere på dagen have et møde med Hendes Majestæt Dronningen og dér træffe den afgørende beslutning.

Formanden: Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.15.

Herefter forlod Hendes Majestæt Dronningen, Hans kongelige Højhed Prins Henrik og Hendes Majestæt Dronning Ingrid med følge samt repræsentanterne for højesteret gæstelogen, ledsaget af præsidiets medlemmer.

Skriftlig redegørelse af statsministeren i tilslutning til åbningstalen.

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38 afgives i lighed med tidligere i en mundtlig og en skriftlig del.

Med denne skriftlige del tilsigtes det at give folkettingen en kortfattet oversigt over lovforslag og forslag til folketingsbeslutning, som regeringen vil fremsætte.

[Statsministeren.]

Folketinget har med virkning fra det folketingsår, der begynder i dag, gennemført reformer for at opnå en mere hensigtsmæssig afvikling af lovgivningsarbejdet.

Regeringen føler en naturlig forpligtelse til og interesse i at bidrage til disse bestræbelser. Som et led heri ønsker regeringen med denne del af redegørelsen af give folketinget mulighed for at kunne danne sig et overblik over de lovforslag, som regeringen ved folketingsårets begyndelse overvejer at ville fremsætte i årets løb.

Arbejdsministeren.

Der foreligger en række arbejdsmarkeds-politiske opgaver. Regionaliseringen af arbejdsformidlingen vil blive fortsat, og der er behov for en forbedring af ydelserne til fremme af bevægeligheden på arbejdsmarkedet. Der må sikres en fortsat udbygning af specialarbejderuddannelsen, efteruddannelse og omskoling. Det arbejde, der er sat i gang med henblik på en revision af funktionærloven, forligsmandsloven og arbejdsretsloven samt en øget indsats for at skabe sikkerhed, sundhed og trivsel på arbejdspladserne, vil blive søgt fremmet mest muligt. Endvidere er et udvalgsarbejde sat i gang for at løse beskæftigelsesproblemerne for midaldrende og ældre.

Der påregnes fremsat følgende lovforslag:

Ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring.

Forbedrede bestemmelser om mobilitetsfremmende ydelser og om karenstid, bestemmelse om adgang til understøttelse forud for det 18. år samt ophævelse af begrænsning i adgang til dagpenge for egenpensionister.

Ændring af arbejderbeskyttelseslovgivningen.

Sikring i ansættelsen for sikkerhedsrepræsentanter, ændret bestemmelse om bidrag til arbejderbeskyttelsesfondet, ændret bestemmelse om børns anvendelse til erhvervs-mæssigt arbejde (konsekvens af ændring i folkeskoleloven) og ny bestemmelse vedrørende indberetning om arbejdsulykker.

Lov om arbejdsretten.

Nye regler om arbejdsrettens kompetence og sammensætning.

Boligministeren.

Som omtalt i redegørelsens mundtlige del er et reformarbejde vedrørende planlægningslovgivningen i gang, ligesom man vil søge gennemført en langsigtet boligpolitik. De aktuelle lovforslag, der forventes fremsat i folketingsåret, er anført nedenfor:

Lov om lands- og amsregionsplanlægning og**Lov om ekspropriation til boligformål.**

De to lovforslag er led i den løbende reform af planlægningslovgivningen og tager navnlig sigte på gennemførelse af en tilfredsstillende lands- og regionalplanlægning. Ekspropriationsadgangen agtes tillagt kommunerne.

Regionsplanlov vedrørende hovedstadsområdet.

Genfremsættelse af det i sidste samling fremsatte lovforslag.

Ændring af lov om leje.

Beboerdemokrati i private udlejnings-ejendomme, bytteret for lejere, eventuelt ændring af regler for lejeres varmebetaling og af reglerne om mellemmand ved udlejning m.v.

Ændring af realkreditloven. (Om ændringer i lånevilkår for visse kategorier af byggeri).

Ændrede belåningsmuligheder for butikcentre i forbindelse med boligbyggeri og lempelser i lånevilkår ved ombygning og generationsskifte.

Ændring af lov om statens bygge- og boligfond.

Nedsættelse af rentefoden fra markedsrente til en årlig rente på 7 pct. for de lån, der ydes af fonden.

Ændring af saneringsloven.

Forbedring af muligheden for at styre saneringsprocessen samt forenkling af denne. Ændringerne vedrører forholdet mellem kommuner og selskaber samt beboerorientering.

[Statsministeren.]

Finansministeren:

Bestræbelserne for at forbedre kildeskatteordningen vil blive fortsat, først og fremmest med henblik på at søge restskatterne nedbragt. For at fremme de produktive investeringer vil afskrivningsmulighederne for maskiner blive foreslået forbedret, og der vil blive stillet forslag om afskrivningsadgang for forsknings- og forsøgsudgifter og for udgifter til foreningsbekæmpelse.

Toldvæsenets og skattemyndighedernes kontrol vil blive effektiviseret og koordineret. Følgende lovforslag påregnes fremsat:

Ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer.

Klageregler vedrørende afgiftsgodtgørelse til invalider.

*Lov om udskrivningsprocenten for kalenderåret 1973.**Ændring af lov om totalisatorspil.*

Loven skal efter sit indhold revideres i 1972-73.

Ændring af merværdiafgiftsloven.

Effektivisering af kontrollen m.v.

Ændring af kildeskatteoven.

Hovedformålet med lovforslaget vil være at nedbringe restskatterne og lette administrationen.

Ændring af ligningsloven.

Fradragsret for erhvervsdrivendes udgifter til forsøgs- og forskningsvirksomhed samt fradragsret for visse tilslutningsafgifter, der bl. a. kan have betydning for foreningsbekæmpelsen.

Ændring af lov om skattemæssig opgørelse af varelagre m.v.

Trinvis afskaffelse af adgangen til nedskrivning på varepartier, der er indkøbt på bindende kontrakt.

Ændring af afskrivningsloven.

Ændringer med henblik på bl. a. forbedring af afskrivningsreglerne for industriens maskiner m.v.

Ændring af lov om sømandsskat.

Ændrede regler om fradrag bl. a. mellem øgtefæller.

Ændring af lov om beskatning ved sammenlutning af aktieselskaber m.v.

En tekstanmærkning til finansloven skal afløses af den fornødne skattelovsændring.

Ændring af lov om særlig indkomstskat m.v.

Konsekvensændringer efter lovændringen i juni 1972.

Ændring af skattekontrolløven.

Styrkelse af skatteligningens effektivitet og udbygning af samarbejdet mellem skattevæsenet og toldvæsenet.

*Fiskeriministerens:**Lov om forbud mod laksefiskeri i det nordvestlige Atlanterhav.*

Tilvejebringelse af et klart lovmæssigt grundlag for at gennemføre det i kommissionen for fiskeriet i det nordvestlige Atlanterhav (ICNAF) vedtagne forbud mod fiskeri af laks i det åbne hav i Nordvestatlanten fra den 1. januar 1976.

Forsvarsministerens:

Forsvaret er under hastig ændring. Ved en gennemgribende reform søges gennemført en modernisering og effektivisering på alle områder i overensstemmelse med udviklingen i samfundet.

Følgende lovforslag påregnes fremsat:

Ændring af lov om forswarets organisation m.v.

Genfremsættelse af det i sidste samling fremsatte lovforslag med henblik på gennem en reform af forsvaret at bringe det i overensstemmelse med samfundsudviklingen, samtidig med at man opnår den bedst mulige udnyttelse af ressourcerne. Ved et større antal frivillige opnås mulighed for en væsentlig nedsættelse af tjenestetiden.

Ændring af lov om forswarets personel.

Genfremsættelse af det i sidste samling fremsatte lovforslag, nødvendiggjort af forslag til lov om forswarets organisation m.v., der forudsætter en større tilgang af frivillige befalingsmænd.

[Statsministeren.]*Ændring af lov om hjemmeværnet.*

Rationaliserings- og effektiviseringsforanstaltninger inden for hjemmeværnet, først og fremmest en forenkling af den centrale ledelses organisation.

Etablering af en integreret central ledelse tillige med andre igangværende og forestående foranstaltninger vil muliggøre en bedre udnyttelse af de personelle, materielle og økonomiske ressourcer.

Militær straffelov.

Genfremsættelse af det i sidste samling fremsatte lovforslag vedrørende bl. a. afskaffelse af de specielle militære straffearter samt afkriminalisering af mindre forseelser.

Militær retsplejelov.

Genfremsættelse af det i sidste samling fremsatte lovforslag vedrørende bl. a. større ligestilling i behandlingen af borgerlige og militære straffesager.

Ændring af lov om stempelafgift af topografiske kort.

Ajourføring af de gældende afgifter.

Handelsministeren:

Den stærke tekniske og økonomiske udvikling samt betalingsbalanceproblemerne gør en modernisering og smidiggørelse af visse dele af erhvervslovgivningen samt en forøgelse af investeringerne i eksportindustrien m.v. stærkt påkrævet. Med sigte herpå vil blive fremsat en række lovforslag, således at erhvervslivet sættes i stand til at drage den fulde nytte af de muligheder, de tekniske og økonomiske fremskridt indebærer. Samtidig tilstræbes det at udforme erhvervslovgivningen med hensyntagen til rimelige krav om åbenhed omkring erhvervslivets anliggender og om de ansattes medindflydelse og medleven i virksomhedernes forhold. Endvidere vil misbrug af erhvervslovgivningen blive søgt hindret.

Følgende lovforslag påregnes fremsat:

Lov om statsligt inskud i Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk.

Bemyndigelse til at indskyde 100 mill. kr. som ansvarlig kapital i finansieringsinsti-

tuttet til finansiering af eksportfremmende investeringer m.v. på gunstige vilkår.

Lov om aktieselskaber.

Modernisering og effektivisering af aktieselskabslovgivningen bl. a. med bestemmelser om større offentlighed omkring selskabernes regnskaber og mulighed for at begrænse misbrug af aktieselskabsformen.

Lov om limitede selskaber.

Etablering af en selskabsform, som kendes i de nuværende EF-lande, og som svarer til de tyske G.m.b.H.-selskaber. Denne selskabsform er velegnet for mindre selskaber med en begrænset aktionærkreds.

Lov om banker.

Modernisering af den gældende lov bl. a. ved bestemmelse om en væsentlig forhøjelse af kravet til aktiekapitalens størrelse og ved bestemmelser om, at det offentlige repræsenteres i bankernes ledelse.

Lov om sparekasser.

Udvidelse af sparekassernes virkefelt, således at de i højere grad får mulighed for at påtage sig opgaver, som efter gældende lov er forbeholdt banker.

Ændring af lov om forsikringsvirksomhed.

Fastsættelse af bestemmelser om, at det offentlige repræsenteres i forsikringssselskabernes ledelse.

*Lov om teknologisk service og konsulentvirksomhed og**Lov om statens tekniske prøvenævn.*

Styrkelse og forenkling af den offentlige støtte til teknologisk servicevirksomhed, dvs. funktioner, hvorved der ydes bistand gennem indsamling, udvikling og formidling af teknisk, erhvervsøkonomisk og ledelsesmæssig viden.

Lov om priser og avancer.

Revision af den gældende pris- og avance-lov efter drøftelser med erhvervs- og forbrugerorganisationer på grundlag af de under den gældende lov indhøstede erfaringer.

Sømandslov.

Revision af gældende regler om de søfarendes ansættelses- og arbejdsforhold, her-

[Socialministeren.]

under sociale beskyttelsesregler om sygeløn, sygepleje samt hjemrejseregler.

Ændring af næringsloven.

Forlængelse af fristen for afskaffelse af næringsbreve.

Ændring af søloven.

Revision af regler om passager- og godsbeholdning, baseret på internationale konventioner.

Ændring af lov om forhyring og mønstring af skibsmandskab.

Ændringer i arbejdsformidlingssystemet.

Lov om kontrol med arbejder af ædle metaller m.v.

Effektivisering af kontrolordningen.

Indenrigsministeren:

Hovedvægten i det kommende års lovgivning ligger dels på tilvejebringelsen af en hovedstadsordning og dels på en forbedring af den kommunale udligning. Gennem den direkte udligningslovgivning og gennem lovgivningen om tilskud og refusioner til kommuner ønskes tilvejebragt bedre mulighed for, at den enkelte kommune kan opfylde sine forpligtelser over for borgerne også i de tilfælde, hvor det lokale indkomstgrundlag er svagt.

Følgende lovforslag påregnes fremsat:

Lov om etablering af et fællesorgan for hovedstadsområdet.

Oprettelse af et fællesorgan for hovedstadsområdet til varetagelse af en række opgaver af regional betydning, såsom regionplanlægning, kollektiv trafik, planlægning af spildevandsafledning samt planlægning og drift af vandforsyning. Udgifterne ved de nævnte opgaver finansieres fælles for hele området.

Lov om udligning i hovedstadsområdet.

Etablering af såvel en kommunal som en amtskommunal udligningsordning, der til sigter en vis samtidig udligning af forskellene i såvel beskatningsgrundlag som udgifts-

behov henholdsvis i kommuner og amtskommuner.

Ændring af lov om udskrivning af skat til amtskommunen.

Loven skal efter sit indhold til revision i folketingsåret 1972-73.

Lov om sundhedsplejerskeordning.

Obligatorisk etablering af sundhedsplejerskeordninger. Sundhedsplejearbejdet agtes tilrettelagt ud fra mere behovsprægede synspunkter.

Ændring af lov om bekæmpelse af kønssygdomme.

Lempede straffe- og tvangsbestemmelser og ændringer vedrørende organisation af kønssygdomsbekæmpelsen.

*De tre årlige indfødsretslove.**Ændring af lov om kommunal udligning.*

Forhøjelse af statens bidrag til den kommunale udligningsordning, således at tilskuddet til de dårligst stillede kommuner forhøjes.

Ændring af lov om generelle tilskud til kommunerne.

Mere korrekt fordeling af beskatningsgrundlaget mellem de enkelte amtskommuner.

Ændring af lov om kommunernes styrelse. (Ændring i reglerne for ydelse af diæter m.v.)

Rimeligere dækning af tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med varetagelse af kommunale og amtskommunale hverv.

Ændring af lov om kommunal indkomstskat.

Reduktion af de andele af den kommunale indkomstskat, som Københavns og Frederiksberg kommuner overfører til „sommerhuskommuner“ og „tilflytterkommuner“. Andelene foreslås reduceret med den del af de pågældende skattebeløb, som svarer til den amtskommunale skat uden for de to hovedstadskommuner.

Ændring af lov om sygehusvæsenet.

Sygesikringsloven forudsætter vederlagsfri behandling og undersøgelse på syge-

[Statsministeren.]

hus m.v., befordring og befordringsgodtgørelse til og fra sygehus samt tilskud til rekonvalescenthjem m.v. Udgiften til disse ydelser tilsigtes fremtidig dækket som en sygehusudgift.

Lov om hjemmesygepleje.

Ændring af administrationen og finansieringen af den gældende hjemmesygeplejeordning. Lovforslaget må ses i sammenhæng med forslaget til lov om sundhedsplejerskeordning.

Lov vedrørende embedslægevæsenets ordning.

Reorganisering af embedslægevæsenet i sammenhæng med forslaget til lov om miljøbeskyttelse.

Ændring af lov om erstatning for vaccinations-skader.

Ændring som følge af den i sidste samling vedtagne lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel samt socialministerens forslag til lov om den sociale ankestyrelse.

Ændring af lov om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde.

Ændring af visse tjenestetidsbestemmelser samt ændring af lovens bestemmelser om straf og disciplinarmidler.

Ændring af lov om civilforsvaret.

Ændringer af de i loven indeholdte bestemmelser om straf og disciplinarmidler.

Ændring af lov om valg på Færøerne.

Ajourføring af lov om valg på Færøerne med den danske valglov.

Ændring af lov om kommunale valg.

Bestemmelser om syges og fangers stemmeafgivning, svarende til de allerede i folketingsvalgloven gennemførte ændringer.

Justitsministeren.

Af lovgivningsprogrammet skal fremhæves det fortsatte reformarbejde inden for kriminalretten og retsplejen. Særlig skal nævnes ændringer i straffelovens regler om de tidsbestemte sanktioner og den straffretlige bedømmelse af mindre alvorlige berigelsesforbrydelser og ændringer i rets-

plejelovens regler om tvangsfuldbyrdelse af pengekrav.

Følgende lovforslag påregnes fremsat:

Lov om nedsættelse af et udvalg vedrørende forsvarets og politiets efterretningstjenester.

Genfremførelse af det i sidste samling fremsatte lovforslag.

Ændring af retsplejeloven. (Behandling af klager over politiet samt udlæg og udpankning m.v.).

Oprettelse af lokalnævn vedrørende politiets virksomhed. Nævnene skal bl. a. forestå behandlingen af klager over politiet. Endvidere indeholder forslaget en revision af reglerne om tvangsfuldbyrdelse af pengekrav.

Ændring af retsplejeloven. (Anholdelse og fængsling).

Revision af retsplejelovens regler om de nævnte retsmidler.

Ændring af borgerlig straffelov. (Særforanstaltninger, ungdomsfængsel og arbejds hus m.v.).

Revision af reglerne om ungdomsfængsel, arbejds hus og sikkerhedsforvaring samt af den tidsbestemte sanktion forvaring.

*Ændring af borgerlig straffelov. (Mindre berigelsesforbrydelser, prostitution, blasfemi, nedsættelse af aldersgrænserne i § 222 m. fl.).**Ændring af borgerlig straffelov. (Sabotage mod luftfartøjer m.v.).**Lov om statens overtagelse af tilsynet med betinget dømte m.v.*

De opgaver, der hidtil er udført af Dansk Forsorgsselskab, foreslås fremtidig varetaget af staten.

Ændring af færdselsloven. (Hyrevogne).

Indførelse af koncessionsordning for hyrevogne.

Ændring af tinglysningssloven. (Pantebrevsformularen).

Hjemmel for, at de ændringer, der vil blive gennemført i pantebrevsformularen, også får virkning for ældre låneforhold.

[Statsministeren.]

Ændring af reglerne om morarente i købelovens § 38 og gældsbrevslovens § 62.

Indførelse af en variabel morarente fastsat til Nationalbankens diskonto med et tillæg på 2 pct.

Ændring i lov om inddrivelse af underholdsbidrag. (Ophævelse af afsoningsinstituttet).

Ændring af adoptionsloven. (Ophævelse af landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg).

Ændring som følge af socialministerens forslag til lov om den sociale ankestyrelse.

Ændring af lov om svangerskabsafbrydelse m.v.

Ændring af svangerskabslovens regler om adgang til svangerskabsafbrydelse.

Ændring af våbenloven. (Gebyr for våbentiladelse).

Ændring af lov om børns retsstilling. (Mødrehjælpen).

Lovforslaget er en følge af socialministerens forslag til lov om offentlig bistand.

Kirkeministeren:

Den påbegyndte decentralisering af den kirkelige administration videreføres i den kommende tids lovgivning på området som led i en udvikling henimod større lokal indflydelse på afgørelserne.

Ændring af lov om menighedsråd.

Ændring af bestemmelserne om valg til menighedsråd, herunder bestemmelserne om valgbarhed. Reglerne om valget søges i videst muligt omfang tilpasset reglerne om valget til kommunale råd og til folketinget. Endvidere ændring af bestemmelsen om anvendelse af ligningsmidler til kirkelige formål samt ophævelse af enkelte forældede regler.

Landbrugsministeren:

Inden for landbrugsområdet vil folketingsåret været præget af love, der må vedtages for at muliggøre den danske administration af EFs landbrugsordninger samt for at gennemføre EFs fælles strukturpoli-

tik for landbruget. Herudover er det regeringens hensigt at fremsætte forslag til sikring af en mere hensigtsmæssig strukturudvikling inden for landbruget.

Følgende lovforslag påregnes fremsat:

Ændring af lov om udlån til yngre landmænd.

Loven skal efter sit indhold revideres i 1972-73

Ændring af lov om veterinærvæsenet samt om udøvelse af dyrlægegerning.

Loven skal efter sit indhold revideres i 1972-73. Revisionen forberedes af et udvalg under landbrugsministeriet.

Lov om tilvirkning og forhandling m.v. af mejeriprodukter.

De gældende lovbestemmelser om smør, ost og mælkekonserves, der for en stor del er forældede, agtes ophævet og afløst af nye regler samlet i én lov, der giver landbrugsministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere bestemmelser om produktion og forhandling m.v. af de nævnte produkter.

Ændring af lov om indkøbsforeninger for mindre jordbrugere.

I hvert af de sidste 3 år af lovens løbetid tilsigtes stillet yderligere 5 mill. kr. til rådighed til udlån på samme vilkår som hidtil. Med henblik på at skaffe indkøbsforeningerne flere midler til finansiering af indkøb til medlemmerne vil det endvidere blive foreslået, at reservefondsmidlerne kan frigives ned til en grænse på formentlig 8 pct. af statslånet mod hidtil 10 pct.

Ændring af lov om landbrugsejendomme.

Forbedring af landbrugsstrukturen og jordfordelingen samt en koordinering af landbrugslovgivningen med planlægningslovgivningen.

Ændring af lov om indenrigs kødkontrol og

Ændring af lov om udførsel af kød m.v.

Der vil antagelig blive tale om ét forslag til ny lov om kødkontrol m.v. til afløsning af de omtalte gældende love.

Lov om mælk og konsummælkprodukter.

Forslaget skal afløse den gældende mælkekontrollov. Det må påregnes, at forslaget

[Statsministeren.]

vil omfatte de nu af ministeriet for forureningsbekæmpelse administrerede bestemmelser om mælk og fløde samt mælkevarer (konsummælkprodukter).

Ministeren for forureningsbekæmpelse:

Den reform af miljøbeskyttelsens administration, som er påbegyndt, vil blive fortsat, og opgaverne på lokalt plan foreslås samlet hos kommuner og amtskommuner. Som grundlag for en effektiv almen miljøbeskyttelse vil forslaget til en generel miljøbeskyttelseslov, som blev fremsat i sidste samling, blive genfremsat. Som følge af forhandlinger med bl. a. erhvervene og de kommunale organisationer foretages visse ændringer i forslaget, der tillige udbygges med en række bestemmelser fra de gældende love om vandforsyning og vandløb. Et forslag til en ny levnedsmiddellov vil indeholde hjemmel til et positivlistesystem for tilsætningsstoffer.

Følgende lovforslag påregnes fremsat:

Lov om miljøbeskyttelse.

Reform af den administrative struktur, regler om miljøplanlægning samt om forhåndsgodkendelsesordning for forurenende virksomheder. Lovforslaget giver ministeren adgang til at gennemføre normer om luftforurening, vandforurening og støj.

Ændring af vandforsyningsloven og ændring af vandløbsloven.

Ændringer som følge af, at visse regler overføres til miljøbeskyttelsesloven, samt bestemmelser om, at en række opgaver flyttes fra landvæsensretterne til amter og kommuner.

Lov om levnedsmidler.

Regler om beskyttelse af forbrugerne mod vildledning og sundhedsskadelige varer. Indførelse af et positivlistesystem, således at kun de stoffer, der er optaget på listen, må tilsættes levnedsmidler. Den lokale levnedsmiddeladministration vil efter forslaget

overgå fra sundhedskommissionerne til kommunalbestyrelserne.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat lovforslag om

Begrænsning af bly i benzin.

Ministeren for Grønland:

Lovgivningsarbejdet for Grønland vil til sigte dels at underbygge bestræbelserne for en samfundsudvikling hvilende på grønlandske forudsætninger, dels at ajourføre lovgivningen på baggrund af den skete samfundsudvikling.

Følgende lovforslag påregnes fremsat:

Lov for Grønland om indkomstskat.

Gennemførelse af indkomstskat i Grønland fra 1. januar 1974. Skatten udformes som en forenklet kildeskat til fordel for de grønlandske kommuner.

Lov om setransport af gods til Grønland.

Sikring af den hidtidige takstpolitik for godsbefordring til Grønland, hvorefter hele Grønland besejles til samme fragtrater, for så vidt angår samme typer af gods.

Ændring af lov om pension til statens tjenestemænd m.v. i Grønland.

Gennemførelse af ændringer svarende til dem, der i 1972 er gennemført i loven om tjenestemandspension.

Lov om fredning i Grønland.

Fredningsbestemmelser for bygninger, naturområder og fortidsminder.

Ministeren for kulturelle anliggender:

Et grundlæggende træk i det kulturpolitiske arbejde vil være bestræbelserne for decentralisering af de kulturelle tilbud. På et par områder fremsættes kun forslag om udskydelse af revisioner, fordi der her ønskes foretaget en nøjere gennemgang, evt. som

[Statsministereaa.]

led i kommende mere omfattende lovgivningskomplekser.

Følgende lovforslag påregnes fremsat:

Ændring af lovene om statstilskud til kunstmuseer og kulturhistoriske museer.

Udskydelse af de to loves revision til 1973-74.

Ændring af lov om Statens Kunstfond.

Forhøjelse af bevillingen efter prisudviklingen. I øvrigt udskydelse af revisionen til 1973-74.

Ændring af lov om folkebiblioteker m.v.

En ret omfattende revision, bl.a. vedrørende forbedret, mere ensartet biblioteksbetjening, statsrefusionens størrelse og henlæggelse af skolebibliotekerne under undervisningsministeriet.

Ændring af lov om Danmarks biblioteksskole.

Omlægning af studieordningerne for bibliotekarer.

Lov om teatervirksomhed.

Støtteordningen ændres i objektiv retning i samarbejde med kommunerne. Teaterrådet omdannes til et tremandsudvalg m. m.

Lov om radiospredning og lov om fællesantenneanlæg m.v.

Omfattende revision, bl. a. vedrørende Danmarks radios struktur, finansiering og forvaltningsretlige status, radiospredningsmonopolet, undervisning i radio/tv, adgangen til udsendelse via kabelanlæg m.v.

Ændring af lovene om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker samt om retten til fotografiske billeder.

Mindre ændringer for at gøre det muligt for Danmark at ratificere den senest i 1971 reviderede Bernerkonvention om beskyttelse af litterære og kunstneriske værker.

Ministeren for offentlige arbejder:

Lovgivningsarbejdet vil blive præget af de store trafikprojekter, nemlig etablering af en fast forbindelse over Store-Bælt og anlæg af en lufthavn på Saltholm. I forbin-

delse hermed må ses spørgsmålet om faste forbindelser over Øresund. Folketinget vil ved behandlingen af disse forslag kunne træffe beslutning om opgavernes prioritering. Endvidere tilstræbes den kollektive trafik i Storkøbenhavn fortsat udbygget. Følgende forslag påregnes fremsat:

Folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af internationale overenskomster om den internationale telekommunikationssatellitorganisation INTELSAT.

Følgelovgivning i forbindelse med hovedstadsreformen.

Det må antages, at det vil blive nødvendigt at foretage visse ændringer i statsbaneloven, ligesom der kan blive tale om lovgivning om de samordnings- og byrdefordelingsmæssige spørgsmål vedrørende den kollektive trafik.

Lov om forlængelse af de ydre S-baner.

Lov om anlæg af fast forbindelse i jernbanelinje under Øresund mellem Helsingør og Helsingborg.

Ændring af luftfartsloven.

Ændring af lovens kap. 9 om luftbefordrernes ansvar for passagerer m.v. kan blive aktuel af hensyn til opfyldelse af international konvention.

Lov om anlæg af Københavns lufthavn, Saltholm.

Lov om anlæg af en fast forbindelse over Øresund mellem Danmark og Sverige („KM-forbindelsen“).

Lov om anlæg af faste forbindelser mellem Øst- og Vestdanmark.

Lov om gennemførelse af en ændret transportstruktur for søtrafikken til og fra Bornholm.

Tilvejebringelse af hjemmel til gennemførelsen af resultatet af de forhandlinger, der agtes optaget med A/S Dampskibsselskabet på Bornholm af 1866 med henblik på etablering af et samarbejde mellem selskabet og staten, eventuelt i form af en hel eller delvis statsovertagelse af selskabets aktiekapital.

[Statsministeren.]

Ændring af lov om forholdsregler til beskyttelse af undersøiske telegraf- og telefonledninger.

Forslaget er nødvendigt til opfyldelse af en international konvention.

Ændring af lov om diger til beskyttelse mod oversvømmelser fra havet samt lov om digearbejder på Lolland og Falster.

Der har vist sig behov for udtrykkeligt at give hjemmel for, at den oprindeligt fastsatte partsfordeling med hensyn til udgifter til vedligeholdelse m.v. kan ændres ved ny landvæsensrets behandling.

Lov om klassificering, projektering og anlæg af hovedlandeveje.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

Lov om tunnelbaner.

Ændring af lov om kystfredning.

Loven om udnyttelse af sten, grus og andre naturforekomster i jorden og på søterritoriet har gjort det naturligt at overveje en revision af kystfredningsloven. Revision af loven er også aktualiseret af de senere års forøgede fjernelse af ral fra visse kyststrækninger.

Socialministeren:

Arbejdet med at realisere socialreformen vil blive fortsat. Dette forudsætter en række væsentlige administrative ændringer.

For at færdiggøre det nye sociale administrative system, hvis rammer er opstillet i den sociale styrelseslov, vil regeringen efter oprettelsen af de centrale organer, først socialstyrelsen, senest sikringsstyrelsen, arbejde med oprettelsen af de nye administrative organer på amtsplan, revaliderings- og pensionsnævnene. Der vil blive foreslået oprettet et nyt uafhængigt ankesystem. Dette skal omfatte organer såvel på det centrale som på det lokale plan og vil så vidt muligt blive opbygget parallelt med den øvrige sociale administration.

Følgende lovforslag påregnes fremsat:

Lov om den sociale ankestyrelse.

Genfremsættelse af det i sidste samling fremsatte forslag, hvorefter der oprettes en

social ankeinstans til afløsning af ankenævnet for invalideforsikringsretten, ulykkesforsikringsrådet, landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg og åndssvageforsorgens centralnævn.

Som følge af forslaget må der foretages ændringer i 15 love inden for det sociale område.

Lov om offentlig bistand.

Loven vil erstatte lov om offentlig forsorg, lov om børne- og ungdomsforsorg, lov om revalidering, lov om omsorg for invalide- og folkepensionister (delvis), lov om husmoderafløsning og hjemmehjælp, lov om mødrehjælpsinstitutioner (delvis) og visse bestemmelser i lov om pension og hjælp til enker. Forslaget, der forudsættes at bygge på en forventet 2. betænkning fra socialreformkommissionen, skal ifølge § 30 i lov om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender fremsættes senest i folketingsåret 1972-73.

Forslaget må forventes at indebære, at opgaver, der hidtil har været varetaget af revalideringscentre, mødrehjælpsinstitutioner og børneværnskonsulenter, vil overgå til kommunale eller amtskommunale organer. Det er hensigten, at loven skal træde i kraft den 1. april 1974.

Ændring af sygesikringsloven.

Omlægning af medicintilskudsordningen efter lægelige principper og mere moderne synspunkter, bl. a. misbrugsproblematikken. For at begrænse medicinmisbrug vil patientbetalingen for afsnit II- og III-medicin, dvs. mindre vigtig medicin, blive ændret fra 25 pct. til 50 pct., mens betalingen for afsnit I-medicin, dvs. virkelig betydningsfuld medicin, holdes uændret på 25 pct. Endvidere vil statens refusion af amtskommunernes udgifter til afsnit I-medicin blive nedsat fra 100 pct. til 35 pct. for at bringe refusionen i overensstemmelse med den nye sygesikringslovs generelle refusionsregel.

Ændring af lov om erstatning til besættelsesvidens ofre.

Forenkling af reglerne for erstatning til efterladte.

[Statsministeren.]*Ændring af sygesikringsloven.*

Adgang til medtagelse af kiropraktorbehandling uden lægehenviisning under den offentlige sygesikringsydelse.

Lov om midlertidige tillæg til de sociale pensioner som følge af nye overenskomster på arbejdsmarkedet.

Ændring i de sociale pensionslove for Færøerne.

3 love om forhøjelse af ydelser.

Ændringer i sygeforsikringsloven for Færøerne.

Konsekvensændring som følge af den ny lovgivning, gennemført i Danmark pr. 1. april 1973.

Ændring af lov om børne- og ungdomsforsorg. (Ankeadgang for plejeforældre).

Statsministeren:

Ændring af lov om Færøernes Realkreditinstitut.

Udvidelse af anvendelsesområdet for instituttets midler til også at omfatte lån mod sikkerhed i fast ejendom.

Udenrigsministeren:

Folketingsbeslutning om ratifikation af ændring i FN-pagtens artikel 61.

Ændringen af artikel 61. indebærer en udvidelse af antallet af pladser i det økonomiske og sociale råd (ECOSOC) fra 27 til 54.

Folketingsbeslutning om ratifikation af konvention om forbud mod udvikling, fremstilling og oplagring af bakteriologiske (biologiske) våben og toksiner og om disse våbens tilintetgørelse.

Undervisningsministeren:

Lov om folkeskolen.

Forslaget er det første til en fuldstændig fornyelse af denne lov siden 1937. Efter forslaget vil folkeskolen omfatte en 9-årig grundskole, 1-årige 10. klasser og 1-årige børnehaveklasser. De nuværende faste eksaminer og prøver tænkes ikke opretholdt.

Folkeskolens „overordnede“ formål og opgaver præciseres nærmere i selve loven.

Ændring af lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fråtidsundervisning m.v.

Forenkling og rationalisering med hensyn til gældende lovs kompetenceregler.

Folketingsbeslutning om 12 års uddannelsespligt.

Regeringen vil stille imod, at alle unge, efterhånden som de praktiske forhold muliggør det, sikres en grundlæggende uddannelse af 12 års varighed — således som det allerede er tilfældet for flertallet af de unge — og regeringen agter at fremsætte forslag til principbeslutning herom.

Lov om amtscentraler og en landscentral for undervisningsmidler.

Der sigtes mod en rationalisering af skolerens forsyning med undervisningsmidler. De hidtidige fælleskommunale samlinger og skolecentraler sammenlægges i amtscentraler for undervisningsmidler under amtskommunernes administration. Herudover vil der blive stillet forslag om oprettelse af en landscentral for undervisningsmidler, hvori statens filcentral, distributionsafdeling og undervisningsministeriets båndcentral tænkes inkorporeret. Endvidere overvejes forholdet mellem landscentralen og Danmarks radios undervisningsafdeling.

Ændring af lov om gymnasieskoler og studenterkursus.

Bestående gymnasier — uden for København og Frederiksberg — overgår pr. 1. april 1973 til amtskommunerne.

Revision af lov om universiteternes styrelse.

I overensstemmelse med lovens revisionsbestemmelse og på grundlag af indhøstede erfaringer tages loven op til revision, herunder bestemmelserne om repræsentationsprincipperne og det tekniske og administrative personales inddragelse i de styrende organer.

Lov om udbygning af Roskilde universitetscenter.

Fastlæggelse af en beløbsramme for udbygningen af universitetscentret. Beløbs-

[Statsministeren.]

rammen vil formentlig komme til at omfatte perioden indtil 1980. Regeringen vil søge etableringen af centret i Ålborg fremmet mest muligt.

Ændring af lov om Højere Forberedelseseksamen.

Løsgøring af den kraftige binding til seminarierne med henblik på at tilvejebringe grundlaget for en reel ligestilling med studentereksamen.

Ændring af lov om uddannelse af børnehaver- og fritidspædagoger.

Ophævelse af kravet om forpraktik som betingelse for optagelse på børnehaver- og fritidspædagogseminarierne.

Ændring af lov om uddannelse af lærere til folkeskolen.

Adgangen for studerende til at vælge et tredje liniefag foreslås ophævet.

*Økonomi- og budgetministeren:**Finanslov 1973-74.**Tillægsbevillingslov 1972-73.**Lov om fornyelse af et statspræmieobligationslån.*

Præmieobligationslånet 1959-73 på 100 mill. kr. udløber 1. december 1973.

Lov om ophævelse af Kongeriget Danmarks Tiendebank.

Da der fra 1. april 1973 kun resterer afløsningssummerne for Sønderjylland, vil der blive stillet forslag om ophævelse af Kongeriget Danmarks Tiendebank.

Ændring af lov om Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning.

Udvidelse af hypotekbankens hjemmel til optagelse af lån med henblik på løsning af investeringsopgaver af samfundsmæssig betydning samt overførelse af revisionen af bankens regnskaber til den almindelige statsrevision.

Lov om optagelse af statslån i udlandet.

Fremsættelse af lovforslag vil afhænge af udviklingen i valutastillingen og mulighederne for optagelse af lån.

Ud over den ovenfor omtalte lovgivning vil der blive fremsat en række lovforslag, som er forberedelser til Danmarks forestående tilslutning til De europæiske Fællesskaber.

En række sådanne forslag var til foreløbig behandling i folketinget i det netop afsluttede folketingsår. Disse i alt 25 forslag vil snarest blive genfremsat.

Herudover vil blive fremsat følgende forslag med henblik på dansk medlemskab af EF:

*Arbejdsministeren:**Lov om kontrol med overholdelsen af De europæiske Fællesskabers forordninger om arbejderbeskyttelse inden for vejtrafik.*

Regler om minimumsalder for chauffører, hviletidsbestemmelser m. m.

*Finansministeren:**Ændring af forskellige lovbestemmelser om forbrugsafgifter.*

Redaktionelle ændringer som følge af ændringen af toldloven, ophævelse af forskelsbehandling bl. a. af vin indført på flaske, indførelse af kaffeafgift i stedet for en del af den nuværende kaffetold samt nedsættelse af radioafgiften.

Uden sammenhæng med EF medtages forskellige ændringer vedrørende afregning af spiritusafgiften samt vedrørende det afgiftspligtige vareområde for chokoladeafgiften.

*Fiskeriministerens:**Lov om administration af Det europæiske økonomiske Fællesskabs forordninger om etablering af en fælles strukturpolitik for fiskerisektoren og om den fælles markedsordning for fiskevarer.**Indenrigsministeren:**Ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Ophævelse af lovgivningen om statslån til nedsættelse af den amtskommunale grundskyld for landbrugs-ejendomme m. v.).*

[Statsministeren.]*Landbrugsministeren:*

Lov om administration af Det europæiske økonomiske Fællesskabs forordninger og markedsordninger for landbrugsvarer m. v.

Lov om administration af Det europæiske økonomiske Fællesskabs forordninger og markedsordninger for frugt og gartneriprodukter m. v.

Ophævelse af lov om tilskud til forbrugerpriserne på mejeriprodukter.

Som led i gennemførelsen af EFs fælles strukturpolitik kan der blive tale om ændringer i lovene om statens udlån til jordbrugsmæssige formål m. m. og ændring af lov om tilskud til investeringer i landbrugets produktionsbygninger samt om

indførelse af ophørsordning for ældre landmænd.

Ministeren for Grønland:

Lov om erhvervmæssigt fiskeri, fangst og jagt i Grønland og grønlandske farvande.

Gennemførelse af den med EF aftalte ordning på fiskeriområdet.

Ændring af lov om børnetilskud i Grønland.

Udbetaling af grønlandsk børnetilskud til børn af borgere fra EF-lande, der arbejder i Grønland.

Ministeren for offentlige arbejder:

Ændring af lov om omnibus- og fragtmandskørsel med motorkøretøjer.

Tilnærmelse af de danske bestemmelser til EF-landenes regulerende regler om adgang til at udføre person- og godskørsel.

Socialministeren:

Ændring af lov om offentlig sygesikring.

Det kan muligvis blive nødvendigt at foretage en teknisk præget ændring af loven.

Ændring af børnetilskudsloven.

Afhængig af drøftelser med EF kan der blive tale om ændring af loven for at sikre mod udbetaling af tilskud fra flere lande til samme børn.

Udenrigsministeren:

Ændring af lov om internationalt udviklings-samarbejde.

Ændring af finansieringen af „Industrialiseringsfond for Udviklingslandene“ nødvendiggjort af de ændringer i toldlovgivningen, som følger af dansk indtræden i EF.

Mødet genoptaget kl. 13.15.

Formanden: Mødet er genoptaget.

Fra medlem af folketinget *Lütken* har jeg modtaget meddelelse om, at han som følge af deltagelse i De Forenede Nationers generalforsamling ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 1 måned, hvorfor han anmoder om orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Fra medlem af folketinget *Lis Møller* har jeg modtaget meddelelse om, at hun på grund af sygdom ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 1 måned, hvorfor hun anmoder om orlov og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Fra medlem af folketinget *Poul Nielson* har jeg modtaget meddelelse om, at han som følge af deltagelse i De Forenede Nationers generalforsamling ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 1 måned, hvorfor han anmoder om orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

I henhold til lov nr. 54 af 5. marts 1954 om det udenrigspolitiske nævn skal der foretages valg af 17 medlemmer og 17 stedfortrædere til det udenrigspolitiske nævn.

I henhold til lov nr. 185 af 28. april 1970 om nordisk samarbejde skal der foretages valg af 16 medlemmer og 16 stedfortrædere til Nordisk Råd.

I henhold til § 13 i lov nr. 372 af 23. december 1964 om valutaforhold m. v. skal der vælges 17 medlemmer til folketingets valutaudvalg.

I henhold til § 10 i lov nr. 135 af 29. marts 1950 om en sukkerordning skal der nedsættes et udvalg på 15 medlemmer.

[Formanden.]

I henhold til § 2, stk. 2, i lov nr. 235 af 27. maj 1950 om anvendelse af modværdien af de i henhold til Det europæiske Genopbygningsprogram modtagne gaveydelse skal der nedsættes et udvalg på 9 medlemmer.

I henhold til toldlovens § 122 skal der nedsættes et udvalg på 17 medlemmer.

I henhold til § 19 i lov nr. 297 af 10. juni 1971 om internationalt udviklingssamarbejde skal der nedsættes et udvalg på 17 medlemmer.

I henhold til § 2 i lov nr. 293 af 19. juni 1971 om beholdere til øl og læskedrikke skal der vælges et udvalg på 17 medlemmer.

I henhold til § 4 i lov nr. 191 af 24. maj 1972 om fremgangsmåden ved ændring af landets inddeling i kommuner og amtskommuner skal der nedsættes et udvalg på 17 medlemmer.

I skrivelse af 13. f. m. anmoder fiskeriministeren om, at der må blive foretaget valg af 2 medlemmer med stedfortrædere til det i § 1 i lov nr. 168 af 12. maj 1965 om ændring i lov om afløsning og statens overtagelse af retten til fiskeri med ålegårde og andre særlige rettigheder til fiskeri på søterritoriet omhandlede ålegårdsovernævn for et tidsrum af 5 år fra 1. januar 1973.

Med skrivelse af 25. september 1972 fremlægger finansministeren i henhold til grundlovens § 47, stk. 1, statsregnskabet for finansåret fra 1. april 1971 til 31. marts 1972 for Folketinget. Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets ombudsmand har afgivet beretning for året 1971. Eksemplarer af beretningen er tilstillet tingets medlemmer.

Folketingets regnskab for finansåret fra 1. april 1971 til 31. marts 1972 er revideret og vil blive fremlagt i bureauet. Et sammendrag vil blive optaget i Folketingstidende, tillæg B.

Med skrivelse af 2. oktober 1972 fremsender undervisningsministeriet i henhold til § 4, stk. 2, i lov nr. 312 af 21. december 1955 om en atomenergikommission beretning om atomenergikommissionens virksomhed i tiden 1. april 1971 til 31. marts 1972. Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 4. oktober, kl. 13 med følgende dagsorden:

- 1) *Valg af 16 medlemmer til udvalget for forretningsordenen.*
- 2) *Valg af 17 medlemmer til udvalget til valgsprøvelse.*
- 3) *Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til arbejdsmarkedsudvalget.*
- 4) *Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til boligudvalget.*
- 5) *Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til erhvervsudvalget.*
- 6) *Valg af 17 medlemmer til finansudvalget.*
- 7) *Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til forsvarsudvalget.*
- 8) *Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til udvalget om fysisk planlægning.*
- 9) *Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til kirkeudvalget.*
- 10) *Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til kommunaludvalget.*
- 11) *Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til kulturudvalget.*
- 12) *Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til landbrugs- og fiskeriudvalget.*
- 13) *Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til markedsudvalget.*
- 14) *Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til miljøudvalget.*
- 15) *Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til udvalget om offentlige arbejder.*
- 16) *Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til det politisk-økonomiske udvalg.*
- 17) *Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til retsudvalget.*

[Formanden.]

- 18) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til skatte- og afgiftsudvalget.
- 19) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til socialudvalget.
- 20) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til udenrigsudvalget.
- 21) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til undervisningsudvalget.
- 22) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til udvalget angående videnskabelig forskning.
- 23) Valg af 2 medlemmer til at føre tilsyn med folketingets bibliotek.
- 24) Valg af 9 medlemmer til det i grundlovens § 71 omhandlede tilsyn med behandlingen af personer, som er underkastet frihedsberøvelse.
- 25) Valg af 17 medlemmer og 17 stedfortrædere til det udenrigspolitiske nævn.
- 26) Valg af 16 medlemmer og 16 stedfortrædere til Nordisk Råd.
- 27) Valg af 17 medlemmer til folketingets valutaudvalg.
- 28) Valg af 15 medlemmer til folketingets sukkerudvalg.
- 29) Valg af 9 medlemmer til det i lov nr. 235 af 27. maj 1950 om anvendelse af modværdien af de i henhold til Det europæiske Genopbygningsprogram modtagne gaveydelse omhandlede udvalg.
- 30) Valg af 11 medlemmer til udvalget angående det civile beredskab.
- 31) Valg af 17 medlemmer til folketingets toldudvalg.
- 32) Valg af 17 medlemmer til udvalget i henhold til lov om internationalt udviklings-samarbejde.
- 33) Valg af 17 medlemmer til udvalget i henhold til lov om beholdere til øl og læskedrikke.
- 34) Valg af 17 medlemmer til udvalget i henhold til lov om fremgangsmåden ved ændring af landets inddeling i kommuner og amtskommuner.
- 35) Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand Lütken.
- 36) Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmand Lütken.
- 37) Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand Poul Nielson.
- 38) Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmand Poul Nielson.
- 39) Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmedlem Lis Møller.
- 40) Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Lis Møller.
- 41) Spørgsmål til ministrene.

Mødet hævet kl. 13.20.

2. møde.

Onsdag den 4. oktober kl. 13.

Første næstformand (Grete Hækkerup): I skrivelse af dags dato meddeler forsvarsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om forsvarrets organisation m. v.,

forslag til lov om ændring af lov om forsvarrets personel,

forslag til militær straffelov,

forslag til militær retsplejelov og

forslag til lov om ændring af lov om stempelafgift af topografiske kort.

I skrivelse af dags dato har handelsministeren meddelt, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Erhvervsfond. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber),

forslag til lov om ændring af lov om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber),

forslag til lov om kontrol med overholdelsen af Det europæiske økonomiske Fællesskabs forordninger om monopoler og konkurrencebegrænsninger,

forslag til lov om ændring af lov om en kartoffelmelsordning. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber),

forslag til lov om ændring af lov om spiritus og gær. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber),

forslag til lov om ændring af lov om aktieselskaber. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber),

forslag til lov om ændring af lov om forsikringsvirksomhed. (Ændringer med henblik på

Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber),

forslag til lov om kontrol med arbejder af ædle metaller m. v. og

forslag til lov om ændring af næringsloven.

I skrivelse af dags dato meddeler finansministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om udskrivningsprocenten for kalenderåret 1973 og

forslag til lov om ændring af ligningsloven.

I skrivelse af dags dato meddeler indenrigsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

I skrivelse af dags dato meddeler fiskeriministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om forbud mod laksefiskeri i det nordvestlige Atlanterhav.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Forsvarsministeren (Kjeld Olesen): Jeg skal herved fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om forsvarrets organisation m. v. og forslag til lov om ændring af lov om forsvarrets personel.*

Begge lovforslag var fremsat for folketinget i folketingsåret 1971-72, hvor de ikke blev færdigbehandlet. Lovforslagene med tilhørende bemærkninger genfremsættes i ændret form.

Forslag til lov om ændring af lov om forsvarrets organisation m. v. har til formål at få skabt et forsvar, der er i pagt med den tekniske og politiske udvikling. Forslaget er udtryk for ønsket om at tilvejebringe og opretholde et forsvar, der — inden for de grænser, samfundsøkonomien og hensynet til andre vigtige samfundsopgaver stiller — bedst muligt udnytter ressourcerne. Ved et større antal frivillige og en mere målrettet uddannelse af værnepligtige skabes forudsætning for den foreslåede nedsættelse af tjenestetiden.